

Förstärker polariseringen om pandemin

Den svenska hanteringen av pandemin har brister. Man kom igång sent. Nedrustningen inom åldringsvården som på gått länge, ledde till elände. Pandemin fortsätter. Länder som tidigare sågs som förebilder, till exempel Sydkorea och Norge, har i nuläget kraftig smittspridning. Ännu finns inget facit.

Men en som har det är **Gina Gustavsson**. Redan i inledningen av *Du stolta, Du fria, Om Svenskarna, Sverigebildningen och Folkhälsopatriotismen*, jämför hon den svenska strategin med regalskeppet Wasas korta färd mot förlisning. Hennes utgångspunkt är att regeringen och Folkhälsomyndigheten misslyckats totalt. Gustavsson skriver att man behöver diskutera hur pandemin hanterats. Men det gör hon inte. Hennes version är absolut och ifrågasätts aldrig.

Gustavsson har gjort ett antal attitydundersökningar som hon tolkar på ett alldeles eget och subjektivt sätt. Till exempel ställer hon frågan: *"Hur nära känner Du ditt land?"* En sådan fråga saknar ju helt validitet och precision och skulle dömas ut i all vettig vetenskaplig kontext. Men Gustavsson tolkar en liten övervikt av positiva svar som att vi svenskar är utpräglade patrioter och stolta nationalisterna. Svenskar lider av *"kollektiv narcissism"*.

När inte attitydundersökningarna räcker till så förlitar Gustavsson sig på *"flyktiga samtal i min vardag"* eller *"vad vi fick höra"*. Hon hänvisar gärna till forskarkollegor och vad de sagt på konferenser hon anordnat. Ett favorituttryck är *"Vi forskare"*.

I själva verket luftar hon sina egna fördomar under vetenskaplig täckmantel. Svenskar är *"stolta och blyga"*, stöpta i samma form och utgör ett speciellt släkte. Hon myntar

begrepp som *"smygpatriotism"* och *"folkhälsopatriotism"* som förklaring till uppslutningen bakom Folkhälsomyndigheten och **Anders Tegnell**. Hon påstår att de som kritiserat Folkhälsomyndigheten och strategin hotats, hindrats och censurerats. Som bevis anför hon inlägg av näthatare på sociala medier – som om de skulle vara representativa för en folkopinion.

Jag kan le åt enögdheten och alla obevisade påståenden men skrattet fastnar i halsen när hon jämför "svenskarnas" reaktion – att vi skyller på andra när vår självbild utmanas – med när judar mördades under digerdöden. Eller att den svenska strategin gav argument åt anhängare av **Trump** – *"de som stormade Kapitolium"*.

Sällan har jag läst något så enögt och vinklat. Skamlöst utnyttjar hon sin forskarbakgrund för att bevisa alla fel som Johan Giesecke och "hans pojkar" gjort. Den enda effekten av Gustavssons bok är att den förstärker polariseringen och hindrar en angelägen diskussion om hur kommande pandemier kan hanteras.

Jan Molin

Du stolta, Du fria

Om svenskarna, Sverigebildan och folkhälsopatriotismen

Gina Gustavsson

Kaunitz-Olsson

DU GINA
GUSTAVSSON

**STOLTA,
DU FRIA**

A woman in a black leotard is shown from the waist up, reaching her arms upwards towards a large, detailed red coronavirus particle. Several smaller red spheres of varying sizes are scattered around the main virus particle. In the background, two other women in black leotards are shown in similar poses, one reaching up and another holding a red sphere. The entire scene is set against a solid yellow background.

Om SVENSKARNA,
SVERIGEBILDEN
och FOLKHÄLSO-
PATRIOTISMEN

KAUNITZ-OLSSON